

BELGISCHE SENAAT**SENAT DE BELGIQUE****ZITTING 1977-1978****SESSION DE 1977-1978**

9 MAART 1978

9 MARS 1978

Voorstel van wet tot wijziging, ten behoeve van de weduwen van militaire invaliden uit vredetijd, van artikel 1 van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen

Proposition de loi modifiant l'article premier de la loi du 24 avril 1958 accordant, sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, en faveur des veuves d'invalides militaires du temps de paix

(Ingediend door Mevr. Ryckmans-Corin en de heer Kevers)

(Déposée par Mme Ryckmans-Corin et M. Kevers)

TOELICHTING**DEVELOPPEMENTS**

De hierboven genoemde categorie van weduwen kan thans geen aanspraak maken op een pensioen met toepassing van artikel 21 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, waarbij voorzien wordt in een pensioen op voorwaarde dat :

1. Het huwelijk met de overledene dagtekt van vóór het aan de dienst te wijten schadelijk feit ;
2. En voor zover bevonden wordt dat het overlijden het rechtstreeks gevolg is van het aangevoerde schadelijk feit.

De eerste beperking (huwelijk voor het schadelijk feit) geldt alleen voor de weduwen van militaire invaliden uit vredetijd.

Artikel 1, § 1, eerste en tweede lid, van de wet van 24 april 1958 verleent, onder bepaalde voorwaarden, een pensioen aan de weduwen van oorlogsinvaliden 1940-1945 die binnen vijf jaren na de terugkeer van de militair in zijn haardstede of vóór 29 september 1950 in het huwelijk traden.

La catégorie de veuves visée ci-dessus est exclue actuellement de pension, en application de l'article 21 des lois coordonnées sur les pensions de réparation, qui prévoit la pension à la condition :

1. Que le mariage avec le défunt soit antérieur au fait dommageable imputable au service ;
2. Et pour autant qu'il soit reconnu que le décès est la conséquence directe du fait dommageable invoqué.

La première restriction (mariage antérieur au fait dommageable) est appliquée seulement pour les veuves d'invalides militaires du temps de paix (IMTP).

En effet, la loi du 24 avril 1958, art. 1er, § 1er, alinéa 1er et 2, accorde sous certaines conditions, la pension aux veuves des invalides de guerre 1940-1945, mariées endéans les cinq ans après la rentrée du militaire dans ses foyers ou avant le 29 septembre 1950.

De weduwen van militaire invaliden uit vredeestijd, wier echtgenoot overleden is aan de gevolgen van een aandoening of een gebrek, opgelopen voor het huwelijk, kunnen geen pensioen genieten.

Dit schept een zeer ernstig probleem voor de naar hun haarstede teruggezonden dienstplichtigen, die in dienst gebrekkig, verminkt of zich geworden zijn, als zij denken aan een huwelijk, omdat de weduwe van een militaire invalide uit vredeestijd, ingevolge de huidige wetgeving, slechts aanspraak kan maken op een pensioen indien het schadelijk feit, dat de oorzaak is van het overlijden, zich na het huwelijk voordoet, wat zeer zelden het geval zal zijn.

Het is wellicht niet onbelangrijk op te merken dat slechts zeer weinig dienstplichtigen trouwen voordat zij in dienst gaan.

Waarom moeten de weduwe en de wezen benadeeld worden als hun man en vader overleden is aan de gevolgen van een ongeval dat hem overkomen is of van een aandoening die hij heeft opgedaan terwijl hij zijn burgerplicht vervulde?

Na de wet van 9 maart 1953 houdende sommige aanpassingen inzake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artseneijkundige zorgen voor de militaire invaliden van vredeestijd, kon op rechtskundige gronden verwacht worden dat de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, automatisch zou worden toegepast op de weduwen van militaire invaliden uit vredeestijd.

Dit is jammer genoeg niet gebeurd.

De commissies voor vergoedingspensioenen en de commissie van beroep voor vergoedingspensioenen hebben altijd systematisch geweigerd aan de weduwen van militaire invaliden uit vredeestijd de voordelen van de wet van 24 april 1958 te verlenen, door in hun consideransen voor te wenden :

« Dat die wet niet van toepassing is op militairen wier pensioenrechten erkend zijn met toepassing van de wet van 9 maart 1953. »

Doch de wet van 9 maart 1953 bepaalt in artikel 4, dat de wettelijke bepalingen inzake vergoedingspensioenen, welke voor de invaliden van de oorlog 1940-1945 gelden, van toepassing zijn op de schadegevallen die zich in vredeestijd na 25 augustus 1947 hebben voorgedaan.

Dit is juist hetgeen de Minister van Financiën antwoordde op de parlementaire vraag nr. 51 van 30 januari 1962 van Volksvertegenwoordiger Willy De Clercq, waarin de Minister tot besluit zelfs schreef :

« De door het geachte lid opgeworpen kwestie is dus op dit ogenblik opgelost, in die zin dat de militairen die in vredeestijd invalide zijn geworden, volgens dezelfde procedure hetzelfde pensioen bekomen als de oorlogsinvaliden,

Les veuves d'invalides militaires du temps de paix dont le mari est décédé des suites d'une affection ou infirmité, antérieure au mariage, sont exclues de toute pension.

Il en résulte que les miliciens renvoyés dans leurs foyers, mutilés, estropiés ou malades par le fait du service militaire obligatoire, se trouvent devant un problème crucial lorsqu'ils songent à contracter mariage parce que, en vertu de la législation actuelle, la veuve d'un IMTP ne peut prétendre à pension que si le fait dommageable, cause du décès, est postérieur au mariage, ce qui sera très rarement le cas.

En effet, il n'est peut-être pas sans intérêt de faire remarquer que le nombre de miliciens qui contractent mariage avant d'effectuer leur service militaire est absolument infime.

Pourquoi pénaliser la veuve et les orphelins d'un milicien décédé des suites d'un accident survenu ou d'une affection contractée dans l'accomplissement du devoir civique?

Eu égard à la loi du 9 mars 1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux IMTP, il y avait des raisons juridiques de croire que la loi du 24 avril 1958 accordant sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, serait d'application automatique aux veuves d'IMTP.

Il n'en fut malheureusement rien.

Les commissions de pensions CPR et CAPR ont toujours refusé systématiquement d'accorder aux veuves d'IMTP le bénéfice de la loi du 24 avril 1958, en prétextant dans leurs « attendus » :

« Que cette loi n'est pas d'application dans les cas des militaires dont les droits à pension ont été reconnus par application de la loi du 9 mars 1953. »

Or la loi du 9 mars 1953 dispose en son article 4, que les faits dommageables survenus en temps de paix après le 25 août 1947 tombent sous l'application des dispositions légales en matière de pensions de réparation dont bénéficient les invalides de la guerre 1940-1945.

C'est précisément ce qu'a répondu le Ministre des Finances à la question parlementaire n° 51 du 30 janvier 1962, posée à ce sujet par M. le député Willy De Clercq.

Et le Ministre a même conclu en disant :

« La question soulevée par l'honorable membre est donc résolue à l'heure actuelle, en ce sens que les militaires devenus invalides en temps de paix, obtiennent selon la même procédure, la même pension que les invalides de la guerre, à

met uitzondering van de bijzondere voordelen die bij de wet (art. 10, § 2) aan de gevolgen van een uitgesproken oorlogsfeit verbonden zijn. »

Maar hoe staat het dan met artikel 4 van de wet van 9 maart 1953 ?

En welke waarde mag er worden gehecht aan de memorie van toelichting van die wet, waaruit wij het volgende aanhalen :

« 1. 2°. Invaliditeiten, te wijten aan schadelijke feiten die zich na 25 augustus 1947 hebben voorgedaan :

— algehele toepassing van de wet op de vergoedingspensioenen. »

Hierbij valt op te merken dat de wet van 9 maart 1953 in beide Kamers eenparig werd goedgekeurd.

Kortom alle hierboven aangegeven redenen worden bevestigd in het opschrift zelf van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen.

Bovendien verlengt de wet van 8 juli 1970, met ingang van 1 juli 1970, de termijnen van 28 september 1950 tot 31 december 1955 voor de weduwen van oorlogsinvaliden wier echtgenoot op de datum van het huwelijk minder dan veertig jaar oud was, hoewel in dit geval het pensioen eerst op zestigjarige leeftijd wordt toegekend.

Op 9 juli 1976 wordt de wet van 8 juli 1970 opnieuw gewijzigd in die zin dat die weduwen krachtens artikel 17 van de gewijzigde wet pensioen kunnen genieten vanaf de leeftijd van vijfenveertig jaar (i.p.v. zestig jaar).

De wet van 17 juli 1975 stelt in artikel 13, 1°, de termijn van het latere huwelijk vast op uiterlijk 1 juli 1961.

Nu zijn het enkel nog de militaire invaliden uit vredeestijd op wie die bepaling niet van toepassing is, aangezien de wetten van 24 april 1958, 8 juli 1970 en 17 juli 1975, die sommige artikelen van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen hebben gewijzigd, uitsluitend gelden voor de weduwen van oorlogsinvaliden.

De voorstellers zijn van oordeel dat die discriminatie tussen weduwen van oorlogsinvaliden en weduwen van invaliden uit vredeestijd bijzonder onrechtvaardig en onverdedigbaar is en vragen dat de wet wordt gewijzigd ten gunste van de weduwen van militaire invaliden uit vredeestijd.

**

l'exception des avantages particuliers attachés par la loi (art. 10, § 2,) aux conséquences d'un fait de guerre caractérisé. »

Mais alors que devient l'article 4 de la loi du 9 mars 1953 ?

Et quelle valeur faut-il attribuer à l'exposé des motifs de cette loi d'où nous extrayons le texte suivant :

« 1. 2° Invalidités imputables à des faits dommageables survenus postérieurement au 25 août 1947 ;

— application intégrale de la loi sur les pensions de réparation. »

A remarquer que la loi du 9 mars 1953 fut votée à l'unanimité par les deux Chambres.

En bref, toutes les raisons données ci-dessus trouvent leur confirmation dans l'intitulé même de la loi du 24 avril 1958, accordant sous certaines conditions une pension aux veuves qui ont épousé après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation.

De plus, il faut savoir que la loi du 8 juillet 1970 porte, à partir du 1er juillet 1970, ces délais du 28 septembre 1950 au 31 décembre 1955, pour les veuves d'invalides de guerre dont le mari avait moins de 40 ans au moment du mariage. Pour cette dernière catégorie toutefois, la pension n'est accordée qu'à l'âge de 60 ans.

Une nouvelle loi du 9 juillet 1976 modifie la loi du 8 juillet 1970 et permet par l'article 17 d'octroyer la pension à ces veuves à partir de l'âge de 45 ans (au lieu de 60 ans).

La loi du 17 juillet 1975, art. 13, 1°, porte ce délai de mariage postérieur jusqu'au 1er juillet 1961.

A ce jour, les invalides militaires du temps de paix sont les seuls à ne pas bénéficier de cette disposition, puisque les lois du 24 avril 1958, du 8 juillet 1970 et du 17 juillet 1975, qui ont modifié certains articles des lois coordonnées sur les pensions de réparation, sont appliquées exclusivement en faveur des veuves d'invalides de guerre.

Les signataires estiment que cette discrimination entre veuves d'invalides de guerre et veuves d'invalides du temps de paix est gravement injuste et indéfendable, et sollicite une modification de la législation en faveur des veuves des invalides militaires du temps de paix.

G. RYCKMANS-CORIN.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

In artikel 1, § 1, 1°, eerste lid, van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, gewijzigd bij de wet van 8 juli 1970, worden de woorden : « ofwel met één van de personen bedoeld in de artikelen 1 en 4 van de wet van 9 maart 1953 houdende sommige aanpassingen inzake militaire pensioenen, ingevoegd na de woorden : «artikel 1, eerste lid, van deze wetten hebben kunnen inroepen ».

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

A l'article 1er, § 1er, 1°, alinéa premier, de la loi du 24 avril 1958, accordant notamment sous certaines conditions une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, modifié par la loi du 8 juillet 1970, les mots « soit une des personnes visées aux articles 1er et 4 de la loi du 9 mars 1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires, » sont insérés après les mots « article 1er, alinéa 1er, desdites lois ».

G. RYCKMANS-CORIN.

J. KEVERS.